

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

**ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И
УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1.УВОДНИ ДЕО.....	2
2.УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА.....	3
2.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА.....	3
2.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ.....	7
2.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА.....	8
2.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА.....	10
3.ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА.....	11
4.КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА.....	14
4.1.КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ ПРЕМА СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА.....	15
4.2. СТРУЧНИ РАД.....	16
4.3 НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА.....	18
5.ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	18

1. УВОДНИ ДЕО

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД (у даљем тексту: Центар) је основан Одлуком о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад („Службени лист АПВ“, број 6/2014) од 19. фебруара, 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњебанатског управног округа.

Центар је основан ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова. Оснивач Центра је Влада Аутономне Покрајине Војводине.

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је настао као део целовитог приступа и активности за унапређивање заштите деце без родитељског старања и старијих лица у Војводини и његовим формирањем дат је допринос изградњи система квалитета заштите корисника. За његово оснивање коришћена су искуства других центара за породични смештај у Републици Србији (у Београду, Нишу, Крагујевцу и Ћуприји), пројекат Покрајинског завода за социјалну заштиту, као и добре праксе других земаља, посебно у складу са стандардима Европске Уније.

Законом о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број 24/11) дефинисан је Центар за породични смештај и усвојење (чл. 130-133.) као установа социјалне заштите, његове надлежности и функционисање. Такође, делатност Центра је дефинисана у Правилнику о хранитељству («Службени гласник РС» бр.36/08) и у Одлуци о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника («Службени гласник РС», бр. 51/2008).

Покретањем Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад у Војводини, директно се доприноси остваривању најважнијих реформских циљева зацртаних стратешким документима Републике Србије, којима се трасира развој услуга, мера и облика заштите деце и старијих, где се приоритет даје развоју алтернативних облика у односу на институционалну заштиту, као и обезбеђивању једнаких шанси за све.

У току 2015. године у Центру за породични смештај и усвојење Нови Сад, запослено је 11 радника на неодређено време и два радника (директорка Центра и приправница) на одређено време и организована је свеобухватна обука стручних радника уз подршку УНИЦЕФ-а и Центра за породични смештај и усвојење Београд. Такође, стручни радници Центра су отпочели са пружањем подршке породицама са територије града Новог Сада и општина Петроварадин, Беоцин и Сремски Карловаци, као и процену опште подобности потенцијалних пружаоца услуге породичног смештаја из сва три управна округа која су у надлежности Центра. Поред тога, започет је процес доношења неопходних аката и одлука које је Центар у обавези да донесе. Изабран је и стални Управни одбор Центра. Седиште Центра је у току 2015. године пренешено са адресе Булевар Михајла Пупина 16 (где је Центар регистрован) у Сремску Каменицу, Дечје село 1 где је сада Центар смештен.

Због актуелне Уредбе о поступку за прибављање сагласности и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, Центар још увек нема пун капацитет запослених, те због тога није у могућности да у пуном капацитету обавља основне делатности. Уредба је објављена у “Сл.гласнику РС“, бр. 113/13 и ступила је на снагу 21.12.2013. године, од када је и у примени.

Средства за рад Центра у 2015. години, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2015. годину, на седници одржаној дана 23. децембра 2014. године ("Службени лист АПВ", број 53/14) у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију у износу од 23.078.000,00 динара. Планирано је да се послови и програмске активности Центра, предвиђени Програмом рада за 2015. годину, спроведу у сарадњи и уз подршку Покрајинског завода за социјалну заштиту и Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, што је и урађено.

2. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Оснивање ЦЕНТРА ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД резултат је укупних реформских процеса у систему социјалне заштите и посебно система заштите деце без родитељског старања као посебно осетљиве групе. Развој хранитељства као облика заштите условљен је и реформом система породично правне и социјалне заштите која се спроводи на нивоу државе и у оквиру које се интензивно, од 2002.године, спроводе реформски пројекти за развој и унапређивање хранитељства.

Центар је иновативна установа у систему социјалне заштите у АП Војводини, усмерена на изградњу савремених приступа за заштиту корисника и остваривању њихове добити на хранитељству.

2.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Организација рада установе:

Правилником о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места, дефинисано је да Центар има 24 запослена радника. Због већ горе помињане Уредбе о забрани запошљавања објављене "Сл.гласнику РС", бр. 113/13, у Центру није запослен предвиђен број лица. У 2015. години у Центру је било запослено 13 лица од којих је 11 запослено на неодређено време, а 2 на одређено. У Центру је обављање послова организовано као јединствен процес рада. Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад по свим прописаним стандардима треба да има 48 запослених како би несметано обављао своју делатност

Поред процеса запошљавања нових радника, у току 2015. године као предуслов за започињање рада и остваривање програмских циљева Центра, било је неопходно обезбедити просторно-техничке услове. Дана 30.06.2015. године потписан је Споразум о коришћењу објекта, између Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад и Установе за децу и омладину Дечје село „Др Милорад Павловић“ из Сремске Каменице, којим је Центру, на коришћење, уступљен објекат укупне површине од 148 м², у Сремској Каменици, Дечије Село 1, који је изграђен на катастарској парцели број 4037/1 К.О. Сремска Каменица и у Листу непокретности број 767 означен је као зграда број 14 – породична стамбена зграда. Споразум је потписан на период од годину дана са могућношћу његовог продужења. Простор који је првобитно био намењен смештају деце без адекватног родитељског старања је у периоду август – септембар, 2015. у потпуности је адаптиран и прилагођен потребама рада Центра. Набављен је неопходан намештај и адекватна опрема. Кућа број 1 сада одговара потребама за канцеларијским простором за актуелан број запослених.

Обезбеђен је намештај, као и рачунарска опрема за рад запослених, штампачи и скенери. УНИЦЕФ је донирао један лап-топ, два штампача и свичер према захтеву који је упућен за донацију расходоване опреме још током 2014. године.

Поред тога, у новембру, 2015. године купљен је аутомобил за потребе теренског рада саветника. Све ове активности су урађене према плану који је ЦПСУ НС поставио на почетку свог рада.

Делатности којима се установа бави:

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељској и усвојитељској породици којој је корисник поверен. На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом. У складу са Законом који уређује социјалну заштиту, Законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење, Центар врши:

1. Припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;
2. Пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;
3. Извештава Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима.

Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Центар обавља следеће послове:

- 1) популарисања и развоја хранитељства;
- 2) учешћа у процени опште подобности породица за хранитељство и припрему за хранитељство;
- 3) формирања регистра - базе података о хранитељству;
- 4) учешћа у избору хранитељске породице;
- 5) учешћа у планирању услуга и мера заштите на хранитељству;
- 6) праћења и увида у остваривање сврхе хранитељства;
- 7) подршке корисницима и хранитељским породицама;
- 8) учешћа у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге;
- 9) истраживања;
- 10) обуке професионалаца, хранитеља и усвојитеља;
- 11) учешћа у пројектним активностима;
- 12) израде и издавања стручне литературе;
- 13) информисања, промоције и организације конференција и семинара.

Програм рада Центра за 2015. годину, на основу члана 10. став 1. тачка 2. је донешен од стране привременог Управног одбора Центра. На њега је сагласност дала Влада АПВ, а предложен је од стране директорке Центра, на основу члана 8. став 2. тачка 4.

Услуге које установа пружа:

Запослени у установи су у септембру 2015. године започели да пружају подршку постојећим хранитељским породицима из града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци. Од почетка рада установе радили су на популарисању и развијању хранитељства.

У 2015. години Центар је израдио свој визуелни идентитет који је интегрисао у своју Интернет презентацију (за више информација посетите: <http://www.cpsuns.rs>) и промотивни материјал. Такође, мапирао је своју локацију на Интернет претраживачима и програму за навигацију Гугл Мапс. Остварена је сарадња са средствима јавног информисања у којима су објављени текстови о почетку рада Центра. Промоција Центра је такође вршена и путем непосредног разговора са потенцијалним кандидатима за хранитељство. Такође су, у оквиру интернет промоције, постављени банери Центра на интернет презентацији Републичког завода за социјалну заштиту, Покрајинског завода за социјалну заштиту, Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију и Коморе за социјалну заштиту. Преко ових банера врши се дирекција на сајт Центра.

Са почетком пружања услуга, а у оквиру стварања препознатљивог визуелног идентитета Центра одштампана је и постављена табла са називом установе на адреси Центра, све канцеларије су означене бројевима и на улазним вратима сваке се налазе плочице са именима запослених, одштампане су визит карте за запослене, одштампано је 1000 примерака промотивних лифлета намењених хранитељима, 22 зидна сата са логоом Центра, 200 нотеса са истим бројем оловака и 200 букмаркера. Сав промотивни и штампани материјал прати визуелни идентитет Центра и по изгледу је усклађен основној делатности Центра.

У Центру су током 2015. године оформљена два Тима за процену опште подобности за хранитељство, који се формално састоје од три стручна радника (психолог, педагог и социјални радник) који паралелно врше интервјуе и увид у постојање стандарда за породични смештај код кандидата који су поднели захтев да постану хранитељи.

Такође су оформљена три Тима за обуку будућих хранитеља који се састоје од по два тренера. Тренери су прошли акредитовани тренинг за тренере „Сигурним кораком до хранитељства“ и поседују потврду Републичког завода за социјалну заштиту.

У сарадњи са упутним центрима за социјални рад, задатак стручних радника је током извештајног периода био, да предлажу хранитељску породицу према карактеристикама детета/младе особе и да учествују у избору хранитељске породице за конкретно дете/младу особу.

Такође, запослени у Центру су започели процес формирања регистра – интерне базе података о хранитељству за округе у надлежности Центра.

Поред тога, пратили су и вршили увид у остваривање сврхе хранитељства. Учествовали су у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге. Вршили су

додатне обуке хранитеља у складу са правилником о хранитељству. Учествовали су у пројектним активностима и у изради смерница за развој иновативних услуга у систему социјалне заштите. Такође, кроз процес неговања система целоживотног учења током извештајног периода запослени су учествовали на конференцијама, семинарима и округлим столовима.

Након шест месеци праћења конкретних хранитељских породица, стручни радници ће, у сарадњи са водитељима случаја из упутног ЦСР учествовати у планирању услуга и мера заштите детета/младе особе на хранитељству. На сваких шест месеци достављаће извештај упутном ЦСР о остваривању заштите детета/младе особе на хранитељству.

Обзиром да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења, у извештајном периоду Центар није пружао ову услугу. Ова услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

Такође, током 2015. године, оформљена је библиотека стручне литературе која је за сада врло скромна.

Планови за развој нових услуга:

Планирано је да се током 2016. године настави свим започетим активностима у току 2015. Током 2015. године, започет је процес израде Стратешког плана за период 2016 – 2018. године. Планирано је да се у 2016. години заврши и објави трогодишњи стратешки план који ће дати смернице развоја Центра.

Такође, на састанцима, у септембру 2015. године, са представницима 21 Центра за социјални рад, Центар се обавезао да ће преузети обуку кандидата за хранитељство на читавој територији за коју је основан. Планирано је да се укупно за сва три округа одржи 6 група обука за хранитељство, у току 2016. године, и на овај начин развије мрежа хранитељских породица које би могле да одговоре на потребе за смештајем корисника. Обуке ће реализовати три Тима за обуку будућих хранитеља који се састоје од по два тренера. Такође, планирано је да се одрже две групе обука кандидата за усвојење са читаве територије за коју је Центар основан.

У 2016. години, надамо се реализацији пројеката који су у 2015. упућени Градској управи за дечију и социјалну заштиту Града Новог Сада, кроз Програм унапређења социјалне заштите, као и ка Новак Ђоковић фондацији.

2.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

У току 2015. године у центру је било запослено укупно 13 особа (11 радника/це на неодређено време и 2 радника/це на одређено време).

На неодређено време је запослено 6 стручних радника/це (2 социјална радника, 2 психолога и 2 педагога), 1 економисткиња на месту шефице рачуноводства, 1 правник на месту секретара установе, 1 административна радница, 1 возач и 1 спремачица.

У оквиру категорије стручних радника/ца запослена је једна социјална радница на месту супервизорке, једна педагошкиња на месту реализаторке едукативних програма, један правник на месту секретара Центра. На месту саветника/ца за хранитељство запослени су два психолога, једна социјална радница и једна педагошкиња. На одређено време су запослени директорка центра на мандатни период у трајању од четири године и приправница са образовним профилем педагошкиње чији је уговор престао да важи са 31. 12. 2015. У односу на све запослене, у току 2015. године укупно је било запослено десет жена (77%) и три мушкарца (23%).

Приказ радника и сарадника према стручном профилу и радном статусу, на дан 31.12.2015.						
Стручни профил радника	Облик ангажовања					
	Радни однос заснован на неодређено време	Радни однос заснован на одређено време	Ангажовање на обављању привремених и повремених послова	Волонтери	Приправници	укупно
Социјални радник	2	0	0	0	0	2
Психолог	2	1	0	0	0	3
Педагог	2	0	0	0	1	3
Правник	1	0	0	0	0	1
Економиста	1	0	0	0	0	1
Друго	3	0	0	0	0	3
Укупно	11	1	0	0	1	13

Капацитети установе за пружање услуга кроз људске ресурсе:

Запослени радници у ЦПСУНС према стандардима и броју ангажованих радника (на одређено и неодређено време)		
Радно место	По нормативима	Број стварно запослених
Руководећи кадар	1	1
Стручни радници и приправници	16	8
Административно финансијски радници	3	2
Техничко особље (возач)	3	1
Друго (спремачица)	1	1
УКУПНО	24	13

У извештајном периоду оформљени су:

- Интерни тим за пријем захтева и смештај нових корисника породичног смештаја који чине три стручна радника;
- Интерни тим за поступање у случају насиља над корисницима на породичном смештају који чине три стручна радника;
- Интерни тим за процену опште подобности хранитељских породица – два тима која чине по три стручна радника;
- Интерни тим за обуку потенцијалних хранитеља – три тима која чине два стручна радника/тренера.

Због актуелне уредбе о забрани запошљавања објављене “Сл.гласнику РС”, бр. 113/13, Центар није био у могућности да запосли планиран број радника и због тога није био у могућности да преузме надлежности свих ЦСР са припадајућих округа. До краја 2015. године, Центар је почео да пружа подршку хранитељским породицама са територија града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци (места са највећим бројем хранитељских породица у Јужнобачком округу) и да припрема планове за преузимање породица из ЦСР који се налазе у окрузима за које је надлежан Центар, пропорцијално повећању броја запослених у Центру.

2.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

По завршетку процеса запошљавања запослених за које је Центар добио сагласност, уз финансијску подршку УНИЦЕФ-а, организован је тренинг за тренере „Сигурним кораком до хранитељства“. Тренинг је одржан у периоду **14. – 18. септембра, 2015.** године. Тренингу су присуствовали сви запослени са циљем да се и особље Центра које не ради директно са корисницима упозна са делатностима Центра и са хранитељством као услугом.

По завршетку ове обуке, за стручне и административне раднике, захваљујући финансијској подршци УНИЦЕФ-а, органозовани су додатни тренинзи у ЦПСУ Београд и ЦПСУ Нови Сад са циљем јачања капацитета нове установе. Административна радница, шефица рачуноводства и секретар Центра су присуствовали једнодневной обуци **10. 09. 2015.** године у ЦПСУ Београд где су се упознали са процедурама рада Београдског Центра за породични смештај и усвојење.

Стручни радници су у оквиру програма јачања капацитета установе присуствовали сету следећих тренинга, које је менторисала Добрила Грујић, директорка ЦПСУ Београд уз финансијску подршку УНИЦЕФ-а:

Датум:	Назив обуке/тренинга:
25.09.2015.	„Јачање компетенци хранитеља за бригу о деци са изазовним понашањем кроз примену специфичних техника“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
06. 10.2015.	„Асертивна комуникација са адолесцентима“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
09. 10.2015.	„Процена опште подобности хранитељских породица“ – тренинг у ЦПСУ Нови Сад;
13. 10.2015.	„Припрема за одлазак на теренску посету“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
20. и 22.10.2015.	„Кућне посете у породицама из Београда са саветницима за хранитељство из ЦПСУ Београд“ – тренинг у Београду;
26.10.2015.	„Стандарди у хранитељству“ – тренинг у ЦПСУ Нови Сад;

02.11.2015.	„Анализа теренских посета“ тренинг у ЦПСУ Београд;
10.11.2015.	„Припрема за смештај – период међусобног прилагођавања“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
17.11.2015.	„Припрема плана услуга и активности“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
25.11.2015.	„Супервизија у ЦПСУ“ – тренинг у ЦПСУ Београд;
01.12.2015.	„Писање извештаја“ – тренинг у – тренинг у ЦПСУ Београд.

Поред наведених обука запослени у Центру су у току 2015. године присуствовали следећим обукама/тренинзима:

Датум:	Назив обуке/тренинга:
27. – 30.09.2015.	„Новине и примене опшних и финансијских прописа у јавном и приватном сектору“ – тренинг на Палићу за једног стручног радника;
30.10.2015.	„Трибине на штанду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања на 60. Сајму књига у Београду“ – трибинама су присуствовале две стручне раднице;
05. – 07.11.2015.	„Ка услугама интензивне подршке породици – спречавање издвајања деце“ – 6. сабор социјалне заштите Србије, Дивчибаре. Сабору су присуствовала два стручна радника.
19. 11.2015.	„Спровођење васпитних налога“ – тренинг у Београду за једну стручну радницу;
24. – 26.11.2015.	„Building Skills in Leadership and Consultancy“ – први део тренинга за тренере у Будимпешти за једну стручну радницу;
27.11.2015.	„Радни састанак ради збрињавања деце без пратње“- састанак у Суботици за једну стручну радницу у организацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
28.11.2015.	„Системска породична психотерапија – четворогодишњи тренинг програм за системског породичног терапеута“ – тренинг за четири стручна радника;
08. 12. 2015.	„Састанак супервизијске групе“ – састанак у Суботици за супервизорку;
12.–15.12.2015.	„Развој капацитета система за борбу против занемаривања, насиља, злостављања и злоупотребе деце путем интернета“ – тренинг у Хајдукову за једну стручну радницу
14.12.2015.	„Израда плана јавних набавки за 2016. годину“ – тренинг у Београду за једног стручног радника;
14.12.2015.	“Округли сто на тему образовања деце са сметњама у развоју која живе у установама социјалне заштите” – састанку у Новом Саду је присуствовала једна стручна радница;
17.12.2015.	„Састанак за израду двогодишњег плана сарадње на заштити деце“ – састанак у Шапцу за једну стручну радницу и деректорку у организацији УНИЦЕФ-а;
19.–21.12.2015.	„Building Skills in Leadership and Consultancy“ – други део тренинга за тренере у Будимпешти за једну стручну радницу;

На позив ЦСР Мали Иђош и Бачка Топола, две стручне раднице су одржале обуку за „Продични смештај одраслих“ за пружаоце ове услуге, стручне раднике и представнике локалне самоуправе. Обуке су одржане **06. 11. 2015** у Мало Иђошу и **11. 12. 2015.** у Бачкој Тополи.

Поред ових обука, стручни радници и директорка су били укључени у узраду смерница за сродничко и повремено хранитељство и присуствовали су свим значајним округлим столовима и скуповима који су се дешавали у области социјалне заштите на нивоу Републике Србије.

2.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња и квалитет сарадње установе са релевантним установама и организацијама у локалној заједници, у Републици, као и контакти са донаторима:

Од оснивања, Центар је имао потпуну подршку оснивача, односно, Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, као и Покрајинског завода за социјалну заштиту који је у прва два месеца званичног рада Центра уступио две канцеларије и остале потребне ресурсе на коришћење Центру и тиме омогућио званичан почетак рада ове установе.

У току извештајног периода, Центар је успео да оствари значајну сарадњу са свим локалним и регионалним актерима у области социјалне заштите. Најзначајнија сарадња је остварена са свим центрима за социјални рад који се налазе у окрузима које покрива Центар. Организовани су састанци **22. и 23. 09. 2015.** на којима су присуствовали представници свих центара који се налазе у припадајућим окрузима – директори и руководиоци служби. Такође су присуствовали и представници Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, као и представници Покрајинског завода за социјалну заштиту. На састанцима је укупно је било присутна **41 особа из 21 ЦСР**. Том приликом је донешена заједничка одлука да Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, преузме праћење и подршку породица из града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци, а да врши процену опште подобности и обуку нових хранитељских породица у сва три округа. Такође је договорено да ће Центар преузимати нове општине пропорцијално новом запошљавању, односно, пропорцијално јачању својих људских и материјалних ресурса за преузимање посла током 2016. године. Стручни радници Центра су у свакодневном телефонском и/или личном контакту са запосленима из ЦСР који се налазе у окрузима које Центар покрива.

Значајна сарадња је остварена са локалном самоуправном, односно, са представницима Градске управе за социјалну и дечију заштиту града Новог Сада. Резултат те сарадње је пројекат који је Центар поднео овој управи и договор око будуће сарадње и подршке.

Поред тога, изузетна сарадња је остварена и са осталим заинтересованим странама као што су здравствене установе, МУП, образовне институције, друге установе социјалне заштите и медији.

Одлична сарадња је остварена и са УНИЦЕФ-ом. Ова организација је подржала Центар кроз организовање свеобухватне обуке за запослене Центра. Поред тога, Уницеф и „Новак Ђоковић Фондација“ су подржали рад Центра кроз штампу 1000 примерака издања „Мој животни пут“ и тиме допринели квалитетнијем раду Центра. Центар се такође, у 2015. обратио пројектном предлогом Новак Ђоковић Фондацији, на њиховом позиву за аплицирање за установе и организације.

Током децембра 2015. године, компанија Меркатор-С уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је покренула акцију поделе новогодишњих пакетића

деци без родитељског старања која се налазе на смештају у установама социјалне заштите и на породичном смештају. Центар је имао задатак да координира поделу пакетића на територији целе Војводине, а подела је трајала од 23 – 28. 12. 2015. године. Породице са којима Центар директно ради, а у којима је смештено 77 деце, запослени Центра су контактирали лично и координирали преузимање пакетића.

Поред тога, Црвени крст града Новог Сада је донирао 88 пакетића за новосадску децу на породичном смештају. За ту прилику је 29. 12. 2015. у 13ч организована новогодишња представа и подела пакетића. Студио за анимирање и забаву деце „Жељко весељко“ из Новог Сада је бесплатно одиграо представу, пекара „Бакер“ је донирала слаткише за децу и ББ Минаква је донирала сокове за ову прилику, .

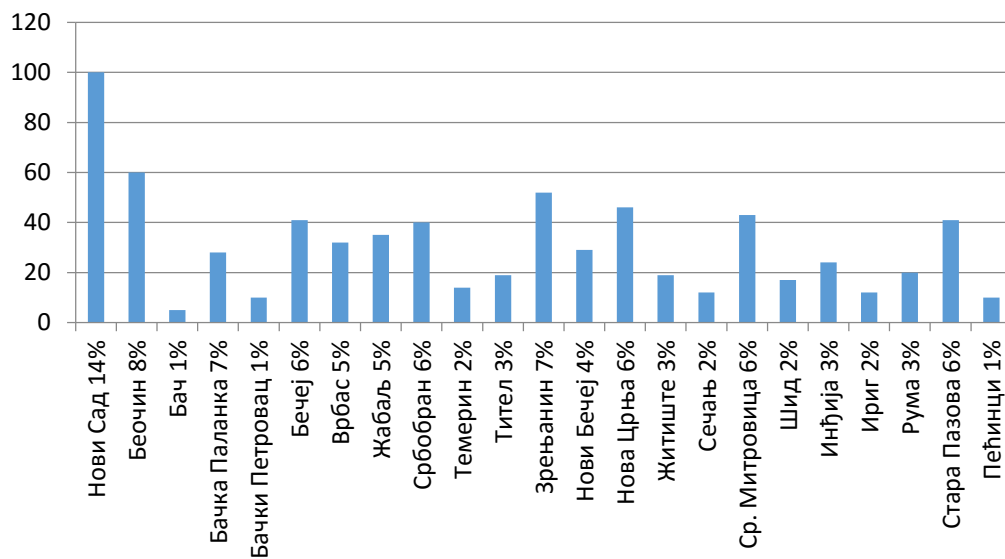
Током 2015. одлична сарадња је остварена и са Дечјим селом. Сви већи састанци и скупови су одржани у сали Дечјег Села. Такође, за потребе путовања ван Новог Сада, Дечје село је уступало своје комби возило. Простор за обуке и састанке су поред Дечјег села уступали и ЦСР Нови Сад, као и локална самоуправа Беочин.

3. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА

Током октобра, 2015. године, као услов за преузимање породица које су у надлежности ЦСР у окрузима које покрива Центар, стручни радници Центра су урадили истраживање о броју хранитељских породица и корисника услуге породичног смештаја.

Породични смештај за децу је у 2015. години у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу пружало 709 породица.

709 породица

Поред овог броја породица, 71 породица пружала је услугу породичног смештаја за одрасле.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао је да развија породични смештај како би сваком детету које не може да живи у својој породици приближио могућност одрастања у породичном окружењу. Породични смештај развијан је кроз унапређење квалитета бриге о деци, подизање хранитељских компетенција и стручно усавршавање професионалаца.

Од дана преузимања, током 2015. године, на евиденцији Центра се налазило 157 хранитељских породица, од којих је у 132 (84%) породице био реализован породични смештај. На евиденцији Центра закључно са 31. 12. 2015. налазило се и 25 слободних хранитељских породица.

Број хранитељских породица на евиденцији ЦПСУ Нови Сад за град Нови Сад и општине Петроварадин, Беоцин и Сремски Карловци	
Број активних хранитељских породица које имају на смештају децу и младе	132
Број празних хранитељских породица које немају на смештају децу и младе	25
Укупно	157

Значајан податак је да од 132 хранитељске породице, 37 (28%) спадају у категорију сродничког хранитељства.

Сродничке хранитељске породице и породице блиских особа код којих су деца и млади на смештају	
Сродство	Број ХП
Баба и деда	21
Ујак, стриц, тетка	12
Брат, сестра	0
Супружник крвног сродника	2

Остало	2
Укупно	37

Према месту становања значајан број породица (77,3%) живи у градској средини.

Хранитељске породице за децу и младе према месту становања у току 2015. године	
Град	102
Остало	30
Укупно	132

У складу са Правилником о хранитељству, стручни радници у Центру су започели са реализацијом едукативног рада са хранитељима. Едукације су организоване за све хранитељске породице са територије града Новог Сада и општина Петроварадин, Сремски Карловци и Беочин.

Број хранитељских породица са потврдом о подобности за бављење хранитељством које су похађале едукативне програме (редовне, годишње програме обуке) у 2015. години	
Назив програма	Број ХП
Отворена врата хранитељству	132

Током 2015. године Центар је реализовао четири нова смештаја. Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце/младих особа су: недовољно познавање карактеристика и капацитета слободних хранитељских породица јер су процену њихове опште подобности радили центри за социјални рад у периоду пре почетка рада Центра.

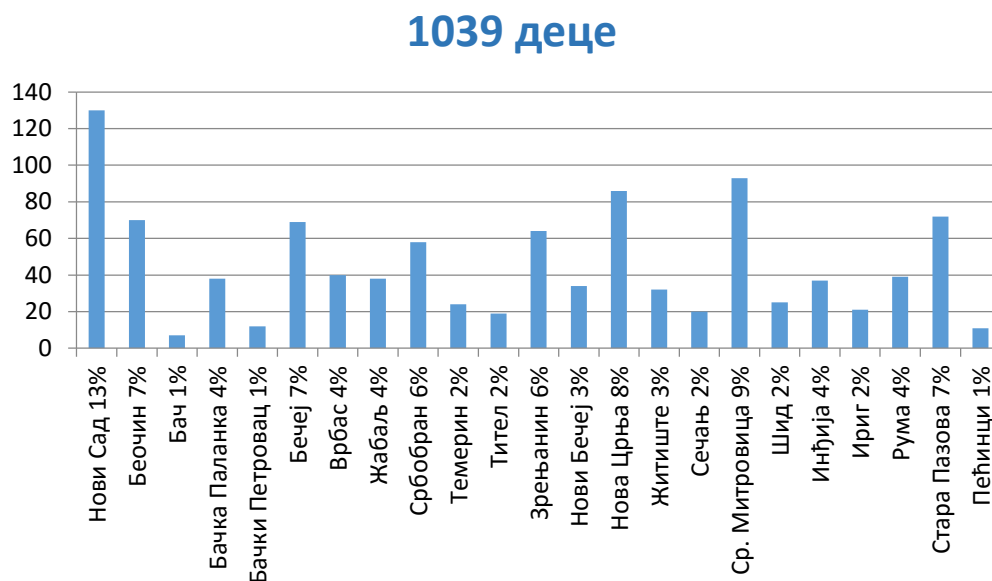
Пре оснивања Центра, хранитељске породице са територије града Новог Сада и општина Петроварадин, Сремски Карловци и Беочин су током одвијања хранитељства имале подршку Центра за социјални рад Нови Сад – службе за хранитељство. Породице су имале саветнике за хранитељство са којима је већина породица остварила задовољавајућу сарадњу. Долазак нових стручних радника – саветника за хранитељство у хранитељске породице и придруживање породицама је представљао изазов, како за хранитеље тако и за професионалце. Ипак, преузимањем дела стручних радника из службе за хранитељство ЦСР Нови Сад, Центар је успео да обезбеди континуитет у раду и преузимање породица је протекло без већих проблема и/или отпора.

Значајно је нагласити да се код хранитељских породица уочава благи пораст спремности за смештај деце са развојним и здравственим тешкоћама, односно отвореност за специјализовано хранитељство. Када се ради о деци са проблемима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

Изазови са којима се Центар суочавао у извештајном периоду везани су за одређен број сродничких породичних смештаја. У тим породицама се уочава нижи степен испуњености стандарда о хранитељству. То се посебно односи на стандарде стамбеног простора и материјале услове у којима породице живе.

4. КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

Према истраживању спроведеном у септембру 2015. године, укупно је, у окрузима за које је надлежан Центар 1039 деце/младих особа користило услугу породичног смештаја.

Такође је, за исте округе, услугу породичног смештаја за одрасле користило 79 одраслих лица.

Обзиром да је Центар у години за коју се пише извештај започео са директним радом са корисницима, у приказу се неће вршити поређења, већ ће бити приказана структура корисника породичног смештаја за општине које је Центар преузео, односно, за територију града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци са приградским насељима.

Број деце и младих на породичном смештају у 2015. години према старости и полу									
Узраст	М			Ж			Укупно		
	Укупно у 2015.	Смештени у 2015.	На дан 31.12. 2015.	Укупно у 2015.	Смештени у 2015.	На дан 31.12. 2015.	Укупно у 2015.	Смештени у 2015.	На дан 31.12. 2015.
0 – 2	10	1	10	6	0	6	16	1	16
3 – 5	9	0	9	14	0	14	23	0	23
6 - 14	41	1	41	48	1	48	89	2	89
15 – 17	7	0	7	14	1	14	21	1	21
18 - 25	11	0	10	17	0	16	28	0	26
Укупно	78	2	77	99	2	98	177	4	175

4.1. КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ ПРЕМА СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Центар је у периоду септембар-децембар 2015. директно радио са породицама које пружају услугу породичног смештаја и током тог периода пружао је подршку **177 детету/младој особи**. Од тога су 78 (44%) особе мушког пола, док су 99 (56%) особе женског пола. Највећи број корисника породичног смештаја – 89 особа (50,3%) се налази у узрасној категорији од 6 до 14 година.

У току 2015. године, Центар је имао четири нова смештаја. Ради се о троје деце и једној младој особи. Период међусобног прилагођавања је протекао према плану и може се закључити да су смештаји били успешни. Све четири особе су нови корисници, односно, први пут користе услугу породичног смештаја. Сви су смештени у породице у округу одакле потичу.

Две младе особе су престале да користе услугу породичног смештаја, према одлуци надлежног ЦСР. Једна млада особа се осамосталила, док код друге младе особе, хранитељска породица није била у могућности да задовољи потребе корисника породичног смештаја, те је млада особа пребачена у установу за смештај корисника социјалне заштите.

Од укупног броја деце/младих особа на смештају, 26 (14,7%) има развојне или здравствене сметње. Од тог броја, 12 остварују увећану накнаду за издржавање, док 4 примају увећани додатак за помоћ и негу другог лица.

Тренутно је на школовању 141 особа (80%). Од тог броја њих 16 (11,3%) су студенти више или високе школе. У току 2015. једна особа је напустила средњу школу.

Дана 31.12.2015. године, 127 особа (72,6%) корисника породичног смештаја је остваривало контакте са биолошким сродницима, док 48 (27,4%) нема никакве контакте из разлога непоштовања плана контаката од стране биолошког сродника, постојања судске забране или немања живих биолошких сродника.

У извештајном периоду Центар није радио усвојења. Разлог је чињеница да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

4.2 СТРУЧНИ РАД

Сви стручни радници Центра су од септембра до децембра 2015. године континуирано имали едукативне активности и стручну подршку Центра за породични смештај и усвојење Београд у циљу подизања стручних компетенција. Ову едукацију је финансијски подржао УНИЦЕФ.

У октобру, 2015. године организовани су састанци са центрима за социјални рад Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа. На састанцима су били присутни директори и руководиоци служби из 21 ЦСР. Током састанка су сви упознати са делатношћу Центра и планом рада за 2015. годину.

Приказ ЦСР, општина и броја учесника на састанцима			
Р.Б.	ЦСР	Општина	Број учесника
1.	Бач	1. Бач	3
2.	Бачка Паланка	2. Бачка Паланка	2
3.	Бачки Петровац	3. Бачки Петровац	1
4.	Бечеј	4. Бечеј	1
5.	Врбас	5. Врбас	2
6.	Жабаљ	6. Жабаљ 7. Тител	3
7.	Нови Сад	8. Нови Сад 9. Петроварадин 10. Беочин 11. Сремски Карловци	5
8..	Србобран	12. Србобран	1
9.	Темерин	13. Темерин	2
10.	Зрењанин	14. Зрењанин	1
11.	Нови Бечеј	15. Нови Бечеј	1
12.	Нова Црња	16. Нова Црња	2
13.	Житиште	17. Житиште	2
14.	Сечањ	18. Сечањ	2
15.	Сремска Митровица	19. Сремска Митровица	2
16.	Шид	20. Шид	2
17.	Инђија	21. Инђија	2
18.	Ириг	22. Ириг	1
19.	Рума	23. Рума	2
20.	Стара Пазова	24. Стара Пазова	2
21.	Пећинци	25. Пећинци	2
Укупно:			41

Центар је том приликом, у сарадњи са Центрима за социјални рад, прибавио податке за формирање евиденције као предуслова за даље планирање рада Установе. Такође, на основу сакупљених података, креирана је интерна база хранитељских породица за општине у којима Центар пружа подршку хранитељским породицама.

Саветници за хранитељство су у периоду септембар – децембар 2015. године пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у центру за породични смештај и путем телефонских разговора. У поменутом периоду, у процесу придруживања породици, саветници за хранитељство су обавили **151 кућну посету**. У циљу унапређења квалитета услуге породичног смештаја, остварена је сарадња и са другим установама, посебно центрима за социјални рад.

Центар је спроводио континуирани едукативни рад са хранитељима кроз „Отворена врата хранитељства“. То је планирано, организовано окупљање свих хранитељских породица са једне општине, динамиком једном месечно у термину од 17 до 20 часова. На сваком састанку је реализован један едукативни блок са циљем бољег разумевања потреба деце без родитељског старања и рађено је на подизању хранитељских компетенција. Реализатори едукативних садржаја су саветници за хранитељство и супервизор ове установе. „Отворена врата хранитељства“ се реализују у Новом Саду за хранитељске породице из града Новог Сада и општина Петроварадин и Сремски Карловци. У Беочину је реализован један информативан састанак и договорени су кораци да даљи едукативни рад. У наведеном периоду свих **132 хранитељских породица** је било укључено у едукативне програме.

У оквиру пројекта "Развој сродничког хранитељства, хранитељства као подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе у социјалном раду" који реализује Покрајински завод за социјалну заштиту, уз финансијску подршку УНИЦЕФ-а, стручни радници Центра су учествовали у изради смерница за повремени породични смештај и сродничко хранитељство. Центар је учествовао у развоју нове услуге „Повремени породични смештај“ кроз пилотирање ове услуге и писање смерница. Програм припреме за повремени породични смештај је организован за 10 хранитељских породица које су исказале жељу да учествују у овој едукацији. Циљ услуге повремени породични смештај је подршка деци са сметњама у развоју кроз стицање нових искустава и обогаћивања садржаја њиховог живота током повремених боравака у другој породици, односно, оснаживање њихових биолошких породица што ће смањити ризике раздвајања породице и превенирати институционализацију ове деце. Током поступка процене подобности и обуке, две породице су одустале, а осам породица тренутно пружа услугу повремени породичног смештаја. Тренутно, 11 деце са сметњама у развоју (моторним, сензорним, интелектуалним и вишеструким) користи ову услугу. Подршку овим породицама и деци пружа Центар.

У извештајном периоду континуирано је спровођена медијска промоција установе. Објављени су чланци у часописима „ЕКОМЕД“ и „Вечерње новости“. Такође, у просеку 10–15 посета месечно је регистровано на званичној интернет презентацији Центра. Услуга породичног смештаја је промовисана на стручним скуповима и округлим столовима на којима су запослени присуствовали.

Током 2015. године Центар се укључио у рад мреже „НС МЕДЕ“ – мреже за подршку деци. Чланови мреже су сви релевантни пружаоци услуга за децу на нивоу града Новог Сада. Мрежа је међусекторског карактера.

Тешкоће са којима су се запослени у Центру сусретали су првенствено биле везане за недовољан број запослених стручних радника и велику територијалну надлежност установе. Током 2015. године 6 саветника за хранитељство је пружало подршку 132 хранитељским породицама код којих је било смештено 177 деце/младих особа и радило је на процени опште подобности потенцијалних хранитељских породица. Број хранитељских породица и корисника породичног смештаја није усклађен са бројем запослених стручних радника што битно отежава и утиче на организацију рада у установи и квалитет пружене подршке и надзора у хранитељским породицама.

4.3 НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

У извештајном периоду није евидентиран ни један случај насиља над корисницима породичног смештаја, као ни случај партнерског насиља. Центар има оформљен тим за пријаву насиља и процедуре реаговања у таквим ситуацијама.

5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је током 2015. године, урадио максимум у односу на број и структуру запослених, расположиве материјалне ресурсе, као и у односу на реалне околности које су и даље актуелене, а о којима смо у овом Извештају говорили, попут актуелне Уредбе о поступку за прибављање сагласности и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Центар се и даље активно труди да се број запослених повећа и да се достигну стандарди како би се пропорционално повећавао обухват корисника у региону за који је Центар основан. У складу са тим, Програм рада Центра за 2016. годину ће обухватити предлог даљег регионалног преузимања корисника. Такође, Центар се труди да и поред буџетских средстава, пројектним финансирањем или кроз донације обезбеди додатна средства за унапређење рада Установе и побољшање услова рада, као и за квалитетније услуге намењене корисницима.

Посебан значај у првој години рада Центра свакако има одлична сарадња са свим релеватним актерима, што је Центру олакшало и допринело да се рад одвија најбоље могуће у датим околностима. Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је сада установа препозната како на националном, тако и на покрајинском и локалном нивоу (у региону за који смо основани), од свих релеватних актера.

У наредном периоду надамо се развијању ове сарадње и свакако успостављању нових квалитетних односа са заинтересованим странама за рад и развој Центра. Сматрамо да ће нам израда Стратешког плана за период 2016-2018. године у томе значајно допринети и да ће дати јасна усмерења у ком правцу Центар даље може и треба да се развија.

Значајно за крај овог Извештаја за 2015. годину, као прву званичну годину рада Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, је истаћи високу мотивацију руководства и запослених у Центру, да се Центар и даље развија као високо стручна и професионална Установа, која пружа квалитетне услуге у складу са стандардима својим корисницима.

Директор
Ивана Копривица